

Tekniska nämnden

Inriktning revidering av VA-taxa

Ärende

Tekniska nämnden beslutade 2021-11-24 §109 om att uppdra åt tekniska kontoret att inom två år återkomma med ett förslag till VA-taxa gällande bruksavgifter för Danderyds kommun.

VA-taxans konstruktion behöver med jämna mellanrum revideras. Skälen är flera. Kostnadsstrukturen i verksamheten skall avspeglas i taxan och strukturen förändras över tid. Det tillkommer dessutom ständigt nya domar som gör att VA-lagstiftningens praxis utvecklas och då behöver VA-taxan spegla detta.

Svenskt vatten, som är VAs branschorganisation har reviderat sitt förslag till VA-taxa. Den revideringen är en viktig anledning till att revideringen i Danderyd behöver genomföras.

I arbetet med en revidering av VA-taxa finns ett antal parametrar som behöver bestämmas för att kunna genomföra arbetet. Det är tekniska nämnden som beslutar om dessa.

Tekniska kontorets förslag till beslut

1. Tekniska nämnden beslutar att förslaget till ny VA-taxa ska ha 60% fast del
2. Tekniska nämnden beslutar att förslaget till ny taxa fortsatt ska vara kapacitetsbaserad
3. Tekniska nämnden beslutar att enbart bruksdelen i taxan skall vara föremål för revidering denna gång.

Bakgrund

Senaste gången Danderyds VA-taxa genomgick en revidering var 2011. Under perioden 2017 till 2021 arbetade tekniska kontoret med förslaget och hade informationstillfällen i tekniska nämnden i ärendet. Arbetet utmynnade i att tekniska nämnden, efter ett ordförandeförslag, beslutade att uppdra åt förvaltningen att återkomma med ett förslag senast under 2023.

David Johannesson

Tekniska kontorets utredning

I en revidering förändras den inbördes fördelningen mellan abonnentgrupper. Det betyder att vissa grupper eller typer av abonnenter kommer att få en högre och vissa kommer att få en lägre kostnad. Det totala taxeuttaget är dock oförändrat.

I arbetet med att revidera en VA-taxa behöver att antal parametrar låsas för att kunna genomföra arbetet. Det är parametrar tekniska nämnden kan besluta om. De redovisas nedan med ett resonemang om för och nackdelar med föreslagna val.

Förhållande fast-rörlig avgift

För att taxan ska fungera på ett bra sätt under längre tid behöver förhållandet mellan fast och rörlig kostnad för VA-verksamheten vara så lika som möjligt i taxan. Större delen av VA-verksamhetens kostnader är fasta. Det finns dock ett motstånd till att ha en taxa med allt för stor andel fast kostnad som de facto verksamhetens kostnad är. Invändningar som att abonnenter bör kunna påverka sin egen VA-kostnad i en stor rörlig del är vanligt. Tekniska kontoret föreslår en kompromiss med mål om 60 % fast och 40% rörlig del i taxan. Detta var också målsättningen förra revisionen.

Kapacitetsbaserad taxa

En taxa kan i sin grundkonstruktion vara fokuserad på nyttoprincip eller kapacitetsprincip. Nyttoprincip är det absolut vanligaste i Sverige och då har taxan oftast någon form av lägenhetsparameter som grund. Med lägenhetsparameter fördelas kostnaden utifrån tänkta bostadsenheter som har nytta av VA-anslutningen.

Danderyd har tidigare valt en kapacitetsbaserad taxa och då fördelas delar av kostnaden på vilken vattenkapacitet fastigheten vill få levererad till fastigheten.

Fördelen med en lägenhetsbaserad taxa är att den är den vanligaste konstruktionen. Det finns flest rättsfall som berör den. Dess nackdel är att den inte tar hänsyn till vilket kapacitet en fastighet behöver eller önskar. Det har också varit svårt att administrera antalet lägenhetsenheter i Danderyd. Många hus har uthyrningsdelar eller separata kontorsdelar samt är förhållandevis stora vilket komplicerar detta.

Fördelen med kapacitetsbaserad taxa är att den tydligare tar hänsyn till vilket behov en fastighet har av VA-anslutningen. Det finns dock inte så många kommuner som tillämpar denna så antalet domar som speglar denna taxekonstruktion är mindre.

Tekniska kontoret föreslår att Danderyds kommun fortsätter att ha en kapacitetsbaserad taxa.

Brukningstaxa-anläggningstaxa

I det uppdrag som tekniska kontoret fick skall endast brukningsdelen ingå. Brukningsavgiften är den återkommande taxa som en abonnent betalar. Anläggningsavgift betalas vid nyanslutning eller om något förändras rörande fastigheten. För att genomföra en revidering av anläggningsavgifterna krävs ett ekonomiskt underlag vad det kostar att bygga ut VA-anläggningen i kommunen. I och med att detta inte skett på många år är underlaget för litet för att genomföra revidering av taxan i denna del. Tekniska kontoret föreslår därför bara revidering av brukningstaxan.

I övrigt skall tekniska kontoret anpassa taxan i harmoni med Svenskt vattens nya förslag samt den utveckling av rättspraxis som skett på området.

Ekonomiska konsekvenser

I och med att en revidering av VA-taxan enbart är en omfördelning inom VA-kollektivet blir det totalt sätt inga ekonomiska konsekvenser gällande intäkter. I sammanhanget konstaterar tekniska kontoret att enskilda abonnenter kommer att få sin taxa höjd eller sänkt vid en revidering. I det fall tekniska nämnden väljer att senarelägga revideringen kommer det arbete som hittills lagts ned vara så daterat att det behöver göras om. Det får negativa ekonomiska konsekvenser för VA-verksamheten

Stefan Sorpola
Teknisk direktör

David Johannesson
VA-Avfallschef

Handlingar i ärendet
Tjänsteutlåtande Inriktning revidering av VA-taxa

Expedieras
[Klicka här för att ange text.](#)